

MARK NEPO

KNIHA PROBUZENÍ

**Život, který chceme, získáme tak,
že jsme přítomni v životě, který máme**

Všechna práva vyhrazena. Tato publikace a všechny její části jsou chráněny autorskými právy. Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována, uložena v rešeršním systému nebo dále předávána, a to v jakémkoliv formě, jakýmkoliv způsobem, elektronicky, mechanicky, kopírováním, nahráváním apod., bez předchozího písemného souhlasu vydavatele. Osoba, která by učinila jakékoliv neoprávněné kroky v souvislosti s touto publikací, může být vystavena trestnímu stíhání a vymáhání náhrady za způsobenou újmu.

Copyright © 2000 by Mark Nepo

Originally published as The Book of Awakening by RED WHEEL/WEISER LL.C.
& CONARI PRESS, Newburyport, MA 01950-4600, USA

Cover © crestock.com

Translation © PhDr. Bronislava Grygová, Ph.D., 2013

© Nakladatelství ANAG, 2013

ISBN 978-80-7263-817-8

2. LEDEN

Všechno padá dolů

Veď nás od neskutečného ke skutečnému.

– HINDUISTICKÁ INVOKACE

Byla noc, sněžilo a Robert vzpomínal na to, jak se před dvěma lety rozhodl, že vymaluje obývací pokoj. Brzy ráno se vydal do obchodu, nakoupil několik litrů červené barvy, dřevěné špachtle na míchání, ochrannou fólii na nábytek a štětky na jedno použití, protože stejně vždycky ztvrdnou, ať je máčíte, v čem chcete.

Barvu si namíchal venku a vkolébal se do dveří s kbelíkem v každé ruce, pod ramenem nesl fólii a v zubech držel široký štětec. Dal se do smíchu, když vyprávěl, co se stalo. „Balancoval jsem tam pěknou chvíli a snažil se otevřít dveře, ale přitom jsem nechtěl nic položit na zem. Byl jsem jak umanutý. Skoro se mi podařilo ty dveře otevřít, když vtom jsem ztratil rovnováhu, zavrávorat dozadu a rozplácl se na zemi, slitý barvou od hlavy až k patě.“

Smál se sám sobě, tak jako už mnohokrát, a tiše jsme pozorovali padající sníh. Celou cestu domů jsem o jeho příhodě přemýšlel. Je zajímavé, že to děláme všichni, ať už s nákupem, nebo s barvami anebo s příběhy, které chceme s někým sdílet. Děláme to s láskou, s naším smyslem pro pravdu i s naší bolestí. Je to tak prosté, ale v té chvíli, kdy převládá naše ego, nechceme odložit nic z toho, co s sebou vláčíme, abychom si otevřeli dveře. Znovu a znovu se nám nabízí šance, abychom si konečně uvědomili toto: nemůžeme lpět na věcech a současně chtít někam vejít. Musíme odložit vše, co neseme, otevřít dveře a pak vzít dovnitř jen to, co potřebujeme.

Tohle je typická lidská dějová posloupnost: nashromáždit, připravit, položit, vejít. Ale když se nám to takto nepodaří, je tu vždycky ještě druhá šance: naučit se padat, vstávat a smát se.

- *Meditujte o nějakém prahu ve svém životě, který máte problém překročit. Může být v zaměstnání, doma, ve vztahu anebo se jedná o vchod, kterým projdeme k většímu klidu.*
- *Dýchejte rovnoměrně a podívejte se sami na sebe, zda toho nenesete příliš mnoho a zda vám to nebrání otevřít dveře.*
- *Dýchejte zvolna a s každým výdechem odložte některou z věcí, které nesete.*
- *Dýchejte zvolna a otevřete ty dveře.*

méně. Ale množství hořkosti, kterou ochutnáme, záleží na nádobě, do níž tuto bolest vložíme. Proto, když tě něco bolí, jediné, co můžeš udělat, je rozšířit své vnímání věci... Nebuď sklenicí. Staň se jezerem.“

- *Soustřeďte se na bolest, která vás provází.*
- *Nesnažte se tuto bolest eliminovat, ale raději skrze ni dýchejte.*
- *S každým nádechem si uvědomte své úsilí, které směřuje k vaší bolesti.*
- *S každým výdechem se snažte rozšířit vědomí sama sebe a nechejte bolest plynout v hloubce všeho, co nikdy nepoznáme.*

16. LEDEN

Říkám ano, když myslím ne

Říkám ano, když myslím ne
a vráska se prohlubuje.

– NAOMI SHIHAB NYEOVÁ

Mnohokrát jsem řekl ano, a myslel jsem ne, protože jsem se bál, že si Mznenpřátelím ostatní, a ještě více jsem se bál toho, že by na mě mohli pohlížet jako na sobce. Myslím, že když jsem se poprvé ženil, řekl jsem ano, ale myslel jsem tím ne. Byl jsem mladý a nezkušený a neuměl jsem být sám sebou, a tak jsem souhlasil s tím, že budu žít jako ryba na suchu, co nejdéle to půjde, jen proto, abych někoho neranil, nezklamal anebo nepopudil. Asi nepřekvapí, že to skončilo špatně.

Kolikrát se stane, že když se naučíme sebeobětování, vedeme sami se sebou konverzaci dvou protikladů: střetává se naše vášeň říkat ano, ano, ano s naší praktickou obezřetností, která nás nabádá, abychom se nechovali jako blázni, abychom jednali realisticky a nezůstávali bez ochrany. Po určité době si uvědomíme ještě hlubší stránku toho všeho: že ti, kteří nás skutečně milují, po nás nebudou nikdy vědomě žádat, abychom byli někým jiným, než kým doopravdy jsme.

Neochvějnou pravdou je, že když přistoupíme na jakýkoliv požadavek, prosbu či podmínky, které jsou v protikladu s přirozeností naší duše, zaplatíme za to ztrátou vzácné životní síly. Navzdory zdánlivé odměně za to, že jsme někomu vyhověli, naše duše se tím, když se zapojujeme do činností, které jsou v protikladu k její přirozenosti, opotřebovává.

Když opustíme přelidněné ulice a pozorujeme, co dělá jakýkoliv kousek přírody – strom, los, had či blesk –, je nám jasné, že samou podstatou životní energie je duch, který věci uvolní tím, že jsou takové, jaké jsou. A ti z nás, kteří milují, musí přijmout fakt, že láska je vnitřní řeka vylévající se z koryta. Ovšem když není tato řeka duše živena ze svého zdroje, nemůže existovat ani láska.

2. ÚNOR

Bití dvou buněk srdce

Když umístíte dvě živé srdeční buňky
dvou různých lidí do Petriho misky,
začnou časem bít ve stejném rytmu.

– MOLLY VASSOVÁ

Tento biologický fakt vyjadřuje tajemství všech vztahů. Je to buněčný důkaz toho, že pod povrchem každého odporu, který třeba dáváme najevo, a navzdory všem našim marným pokusům existuje v podstatě života samého určitá základní spojovací síla. Tato vrozená schopnost nacházet a oživit společný rytmus je zázrakem lásky.

To tato síla činí soucit možným, dokonce pravděpodobným. Protože pokud dokážou najít za vším společný pulz dvě buňky, o kolik více cítí celá srdce, když zmizí všechny výmluvy?

Tato touha po společném rytmu je silou, která se skrývá za zvědavostí a vášní. To je ono, co vede lidi, kteří se navzájem neznají, aby spolu mluvili, i když jsou v rozpacích. Tak riskujeme nové poznání. Když jsme dostatečně tiší, dostatečně dlouho, nablízku čemukoliv živému, najdeme způsob, jak zpívat jednu němou píseň.

Přesto se často unavujeme tím, jak bojujeme proti snaze našich srdcí spojit se, a téměř si neuvědomujeme, že síla i mír vycházejí z našich srdcí, která bijí ve stejném rytmu se vším živým. Je to neobyčejně povznášející pocit, že – dokonce aniž bychom se navzájem znali – mezi všemi srdci existuje společná melodie, která jen čeká na to, až ji ucítíme.

Připomíná to ony chvíle, kdy se velký básník Pablo Neruda na sklonku svého života zastavil při své cestě v dole Lota na chilském venkově. Šokovalo ho, když horník, drsný a černý od práce v nitru země, krácel přímo k němu, objal ho a řekl: „Znám tě už dlouho, bratře.“

Možná že tohle je to tajemství – že pokaždé, když se odvážíme vyjádřit, co tluč v nás, vyzveme tím nějakou jinou buňku srdce, aby zjistila, co je mezi námi, a zazpívala.

- *Tiše zhluboka dýchejte a snažte se cítit tlukot svého srdce.*
- *Meditujte nad společným rytmem buněk svého srdce.*
- *Ať z vás tento tlukot vyzářuje jako nějaký maják.*
- *Když začínáte svůj den, vysílejte rytmus svého srdce ke všemu okolo sebe. Totéž udělejte i se svým dechem.*
- *Uvědomujte si chvíle, kdy se cítíte posílení anebo plni emocí. V těchto okamžicích navazujete plný vztah se světem.*

6. KVĚTEN

Větvička a hnízdo

Myslím, že bych se dokázal změnit a žít se zvířaty.

Nepotí se a nestěžují si na své podmínky.

Žádné z nich není nespokojené.

– WALT WHITMAN

Pozoroval jsem vrabčáka, jak táhne větvičku, která byla na stavbu jeho hnízda příliš velká. Zkusil ji použít jednou, pak podruhé a potom i tím malým ptačím mozkiem přišel na to, že to nejde. Jednoduše popoletl a našel jinou.

Šel jsem a tu větvičku jsem zvedl. Nebyla zničená. Obracel jsem ji v ruce a vzpomínal na všechny časy, kdy jsem dřel a snažil se někam donést něco, co pro mě bylo příliš velké. Velmi často je to, co chceme, jako ta větvička, příliš velké, aby se to dalo použít, a my zůstáváme uvězněni v pocitu neštěstí, který jsme navodili tím, že jsme lpěli na něčem, co nelze využít ke stavbě našeho hnízda.

Bylo pokročující sledovat toho malého ptáčka, jak pracuje, u toho si zpívá a nechává to, co nemůže využít, ležet tak, jak to našel. Kéž bychom se sami k sobě dokázali chovat tak laskavě i my.

- *Meditujte o svém životě jako o hnízdě, které je třeba postavit.*
- *Zamyslete se nad tím, o co vám jde, co nesete – jako nějaký tvrdohlavý pták – a je to příliš velké, než abyste to mohli využít.*
- *Dokážete svůj život uspořádat lépe, když přijmete skromnější verzi toho, co potřebujete, něco, co se hodí?*

7. KVĚTEN

Obyčejné umění

Než upřete svůj zrak na to, na co se díváte,

zjistěte, skrže co se díváte.

Byl krásný slunečný den. Ujel jsem pět set kilometrů, abych ji navštívil. Měla čtyřiaředesát a žila v jedné místnosti už skoro osm měsíců. Jsem její prvorozený vnuk a udělalo jí radost, že mě vidí. Ale když jsme probrali, co se stalo od té doby, kdy jsme se viděli naposledy, seděli jsme tiše na pelesti posteje a ona si nakonec postěžovala, jak je celý den šedý.

Uvědomil jsem si, že jí skoro rok nikdo nevyčistil její jediné okno. Když jsem to řekl, uchechtla se, jak jen to čtyřiaředesátiletá žena dokáže,

a se svým ruským přízvukem pronesla: „Když si ušpínáš oko, uvidíš špinavý svět.“

Stejně je to i s naší myslí a srdcem. Protože naše pravé já je jediné okno, které vede do tohoto života. A často se cítíme jako špinavé okno a místo nádherného dne vidíme šedý.

Účelem skutečného vztahu je možná pomáhat si navzájem mít mysl a srdce čisté. Možná je tím vnitřním úkolem obyčejné umění umýt okno tak, aby den byl skutečně plným dnem.

- *Seďte klidně a soustřeďte se.*
- *Nyní svým dechem smyjte názory ze své mysli.*
- *Dýchejte rovnoměrně a smyjte ze srdce povlak.*
- *Dýchejte zhluboka a smyjte úsudek ze svých očí.*

8. KVĚTEN

Lekce spravedlnosti

Dokud vidíme to, co přichází jako nespravedlivé,
dotud budeme vězni toho,
co mohlo být.

Pro většinu z nás je to velmi bolestné téma, protože tak mnoho z toho, jak vnímáme svět, závisí na smyslu pro poctivost a spravedlnost, na těch výsledcích ušlechtilých lidských pojmech, které určují, jak spolu jednáme.

Ale v praxi přirozený svět, kdy nemáme na výběr a musíme v něm žít, takto nefunguje. Spíše ten větší vesmír, jehož je lidstvo jen malou součástí, je světem nekonečných možností a nekonečných cyklů, je to svět, v němž se střídají formy života, svět sám o sobě, který vznikl erupcí a mnohokrát změnil svůj tvar.

Proto má hinduismus božstvo známé pod jménem Višna, které život ničí i uděluje, často v tomto pořadí. Ačkoliv jsou poctivost a spravedlnost krásné zásady, podle nichž se chceme my, lidské bytosti, mezi sebou chovat, bouře a zárodek, termity pojídající základy našeho domova, náhodný kámen, který nám rozbije čelní sklo automobilu, vlna, která převrhne náš malý člun – tyto molekuly zkušenosti nechápou, co je fér. Jen nás bombardují v nekonečném kosmickém tanci života, který se tu odehrává neustále.

Když jsem se potýkal s rakovinou, několikrát mě žádali, abych dal svému hněvu nad tou nespravedlností, že mám rakovinu, volný průchod. Zcela upřímně, střídaly se u mě různé pocity – strach, bolest, úzkost, frustrace, nejistota, vyčerpání –, ale necítil jsem, že mít rakovinu je nespravedlivé. Kdy slíbil někdo mně nebo jiným lidem dokonalé zdraví? Mravenec v kusadlech

- *Dýchejte zhluboka a vzpomeňte si, kdy naposledy jste se chovali k někomu jinému podobně. Snažte se vzpomenout si, co vás k takovému jednání přimělo.*
- *Dýchejte zhluboka a nechejte všechny vnější podoby necitlivého jednání odejít.*

24. ČERVENEC

Vyjít ze skrytu

Ta temnota!
Vyjdu na světlo!
– KNIHA JOB

Někdy příliš zvažujeme, příliš se snažíme porozumět a analyzovat, zabýváme se příliš mnoha důsledky, zdá se nám, že je příliš mnoho věcí, které je třeba vyčistit, rozbalit anebo opravit dříve, než můžeme vyjít ven.

Svou vůli využijeme nejjednodušeji a nejlépe, když to všechno necháme být a prostě jen vyjdeme z toho, co nás ovládá a kontroluje, i kdyby to bylo třeba jen na hodinku – prostě jen vyjít z těch sítí, které jsme utkali, zapomenout chvíli na úkoly, které jsme na sebe vzali, na problémy, které musíme vyřešit. Budou na nás čekat, až se vrátíme, a některé z nich se možná rozplynou, když jim nebudeme věnovat pozornost.

Nebylo by to skvělé?

- *Sedte pokojně a snažte se přestat přemýšlet o svých problémech.*
- *S každým nádechem a výdechem odložte jednu starost a vnímejte, jak se vás netýká.*
- *Dýchejte volně a uvědomte si, že vaše bytost je celistvá, ať už své problémy vyřešíte, nebo ne.*

25. ČERVENEC

Skuliny, kterými prochází světlo

Lidská duše je Bohu totéž co květina Slunci;
otevřívá se, když přichází, a zavírá se,
když se vzdaluje.

– BENJAMIN WHICHCOTE

Bůh, stejně jako slunce, vyzařuje svou záři na všechno: na kopec stojící v rovině, na rostlinu v květináči na okně, dokonce i na plevel, ke kterému

stříškou prochází světlo. Tentýž zdroj ducha vyzařuje na naše rozdílné životy, bez ohledu na naše podmínky. Naše zkušenost a vnímání Boha v tomto světě může být tedy omezené a rozdílné, může se dokonce měnit, ale tím nijak nedefinuje ani neomezuje Zdroj.

A i když se zdá, že slunce každý den přichází a zase mizí, pravda je, že to Země se od něj odvrací, a proto nastává noc. Podobně, když se nám zdá, že nemůžeme najít Boha, jsme to my, v neklidu svého života, kdo se odvrací a zase vrací zpět, znovu a dokola.

Ale na rozdíl od plevele, který roste pod přístřeškem, my se můžeme ke světlu vrátit.

- *Tato meditace je určena pro den. Sedněte si ve svém pokoji a pozorujte, jak se venku pohybuje světlo skrze stromy.*
- *Dýchejte zhluboka, pomalu vstaňte a vyjděte ven na světlo.*
- *Kráčejte přímo na místo, kam dopadá světlo.*
- *Vdechněte a vnímejte všudypřítomné teplo světla.*
- *Zůstaňte tam.*

26. ČERVENEC

Dům z hlíny

Jediným důvodem, proč neotevíráme svá srdce a mysl ostatním lidem, je, že v nás vyvolávají zmatek, že nejsme dost odvážní anebo dost rozumní, abychom s nimi dokázali jednat.

– ANI PEMA CHÖDRÖNOVÁ

Poblíž místa jménem Puhaditjhaba v Qwa Qwa v Jižní Africe stál domek z hlíny. Měl rovnou střechu z volných kusů vlnitého plechu, který držel pohromadě drát natažený přes celou střechu. Na každém konci drátu byl přivázán veliký pytel písku a tyto pytle tak visely na protilehlých stranách domku. Jako by ty pytle s pískem byly nějakým těžkým sedlem, které brání střeše v tom, aby ulétla.

Nejdřív jsem si řekl, jak je to nepořádně udělané, bez hřebíků či šroubů. Ale z nějakého důvodu ve mně ten obrázek střechy zůstal, dokud mi nedošlo, že lidé, kteří v domku bydlí, mohou svůj domov otevřít nebi, když je krásně. Najednou mi ten prostý domek z hlíny připadal jako obraz přízpůsobivosti a rovnováhy: způsob, jak přežít bouře, a způsob, jak se otevřít nebesům. Teď mi ty těžké pytle s pískem připadaly jako poctivé a odstranitelné základy.

Ale faktem je, že navzdory všem těm zprávám a hrozným příběhům, které dáváme k lepšímu na večírcích, neexistuje jiná brána k laskavosti a všem jejím darům než ta, že se sami alespoň trochu otevřeme, byť je s tím spojeno určité riziko. Otázka, kterou si musíme klást, a já si ji kladu denně, je, co oslabuje více: Být odštěpen od lásky, nebo se bát bolesti, že mi někdo ublíží?

To, co dělá z Pabla Nerudy tak velkého básníka, je jeho obrovské srdce. Prostřednictvím své velké laskavosti nám sděluje, že dávat je hojivé, a že dokud nevstoupíme do toho prostoru, který je mezi námi a druhými lidmi, nemůže k hojení dojít. Ale jakmile ten krok uděláme, dávání a přijímání se stane jedním a týmž a my všichni budeme silnější, protože jsme do toho prostoru mezi námi vstoupili společně.

- *Soustředte se a vzpomeňte si na tři malé dárky, které chcete darovat. Mohou to být věci hmotné nebo symbolické anebo to mohou být výrazy laskavosti.*
- *Zabalte každý z nich něžně do svého dechu.*
- *Vezměte si s sebou tyto dary do nadcházejícího dne.*
- *Než se vrátíte domů, rozdejte je.*

24. PROSINEC

V poryvu Jednoty

Když vosk a knot fungují nejlépe, světlo a teplo je všechno, co zůstává.

Stejně jako je knot uzavřen ve svíčce, náš duchovní knot je uzavřen v naší slidskosti, a když se našeho ducha dotkneme, rozhoříme se, dokud všechno, co víme, neroztaje a nezmění se v taveninu našich zkušeností. Naše úzkost a bojovnost spaluje náš smysl pro duši a svět, aby naše božská jiskra mohla být znovu a znovu zažehnutá. Tyto okamžiky spirituálního rozhořívání nejen předělávají naše životy, ale osvěčují a zahřívají i ty, kteří nám stojí nablízku.

V takových chvílích se stáváme jedním spolu s tím, co vidíme, a tato náhlá jednota je tím, co věřící všech vyznání nazývají láskou. A v tomto osvětlení jednoty zvané láska zůstává jen vůle ke zrození, naléhavá potřeba nechat se pohladit něčím nadčasovým a svěžím. Zůstává snaha těšit se z bdělého stavu více než z probuzení, ze zapálení více než z toho, být zapálen, z lásky k druhému více než z toho, být milován.

Když dokážeme – nezáleží na tom, jak krátce – být jedno s tím, co máme společného s veškerým životem, jsme odměněni více než jen náklonností a vlastnictvím. Je to rozdíl mezi tím, stát se zpěvákem a stát se písní. Je to ten nejvyšší cíl: aby tanečník splynul s tancem, aby se milenec rozpustil v aktu

lásky a stavitel aby se rozpustil do věci, kterou staví, až se v zápalu jednoty stanou tanečník, milenec a stavitel jedním.

Možná na chvíli, když plaveme s proudem, jsme tím proudem; když se pohybujeme do hudby, jsme tou hudbou; když věříme bez pochybností, jsme Bohem. Možná že láska je nástrojem, na který hrajeme v orchestru, který se teprve musí sejít. Možná že proto se v těch nejnaplněnějších okamžicích lásky, poznání či bytí stáváme bezejmennými, bezčasými a zůstáváme bez dechu – všechno okolo nás je využito jako svíčka, která se stále zapaluje, jen aby osvětila svým třepotavým plamínkem celý prostor.

- *Pozorujte někoho, kdo dělá něco, co má rád. Může to být činnost tak jednoduchá, jako je práce na zahradě, umývání auta, kartáčování psa, skládání dříví anebo koupání dítěte.*
- *Pozorujte vnímavě, jak přistupuje ke své práci.*
- *Podle čeho lze poznat, že má rád to, co dělá?*
- *Nastává nějaký okamžik, kdy se zdá, jako by ten člověk byl jedno s tím, co miluje?*
- *Čemu vás může tento akt lásky naučit?*

25. PROSINEC

Začít znovu

Ta nádhera okolo vás
se rodí každý den znovu.

– VÁNOČNÍ KOLEDA V PODÁNÍ THE MUPPETS

Stvoření probíhá neustále. Každý den začíná svět nanovo. Je to zázrak, který je neslyšný, ale který mění všechno, pokud dovedeme být dostatečně potichu, abychom mohli vnímat, že se to děje. Když se toho dokážeme účastnit, pak budeme každý den začínat znovu.

Jen si vezměme, jak slunce zalévá zemi svým teplem a pak se mraky rozplynou, tráva roste a kamení se drolí, i když se nikdo nedívá, a odhalí se tak jejich hladší a hlubší stránka. Totéž se děje i s námi. V okamžiku reality se mraky v naší mysli rozplynou a naše vášeň se obnoví a naše zdi se drolí, když se nikdo nedívá. Pokud tomu nebudeme bránit, bude to vše pokračovat a obnovovat se. Vše se obnovuje sotva znatelně.

Myslíme si, že noc zakrývá svět, ale v tom tajemném okamžiku spočinutí, který nás všechny zahalí, je vše živé znovu stvořeno. A pokaždé, když mrknete, když se zastavíte, abyste nechali své srdce vznášet se jen ve vzduchu, pokaždé, když otevřete oči, můžete začít znova. Je to pravda. To je okamžik vzkříšení, otevření vašich očí.

Ty jsi ten, koho hledáš.

– SVATÝ FRANTIŠEK

Tato kniha je zamýšlena jako průvodce a blízký přítel. Je to kniha zázraků utkaná z vlastního autorova životního příběhu, příběhů druhých lidí potýkajících se se svým lidstvím, a pravd z moudrostí kulturních tradic. *Kniha probuzení* je sledem každodenních úvah a zamýšlení, je to průvodce na nové cestě duše. Každý záznam je malým uměleckým dílem, které doprovází meditační cvičení, jež mají probudit mysl a smysly.

„Mark Nepo napsal krásnou knihu o životě, protože poznal stíny smrti. Když jsem jeho slova četla, cítila jsem požehnání i pokoru.“

– MARIANNE WILLIAMSONOVÁ, autorka
Enchanted Love

„Mark Nepo nám dává šanci přehodnotit naše životy a najít hloubku, hodnotu a krásu, kterých jsme si dříve možná nevšimli. Je to roční příděl moudrých a prozářených úvah, které by se měly brát denně po jedné jako vitamíny duše.“

– RACHEL NAOMI REMENOVÁ, M.D., autorka
knih *Kitchen Table Wisdom*
a *My Grandfather's Blessings*

„*Kniha probuzení* je plná moudrostí nasbíraných od jiných autorů i z autorova vlastního života. Každý záznam v tomto objemném a laskavém deníku rozšiřuje naše oči i naše srdce.“

– JANE HIRSHFIELDOVÁ, autorka *Nine Gates*
a *The Lives of the Heart*, editorka *Women in Praise of the Sacred*, a překladatelka díla
The Ink Dark Moon

DENÍK PŘEMÝŠLIVÉHO ČLOVĚKA

Předmluvu napsal WAYNE MULLER,
autor knihy *How, Then, Shall We Live?*

www.anag.cz

ANAG[®]
ANDRAGOGOS
AGENCY